

Sygn. akt VI C 546/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

19 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w W.

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anna Garbera

Protokolant Agata Surdej

po rozpoznaniu na rozprawie 5 maja 2015 roku w W.

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda S. P. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Zakładu Karnego w W. kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. oddala wniosek pełnomocnika powoda o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;

IV. obciąża Skarb Państwa opłatą od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powód został zwolniony.

UZASADNIENIE

S. P. pozwem z dnia 26 października 2012r. skierowanym przeciwko stronie pozwanej Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w W. domagał się zasądzenia kwoty 70.000 zł (w tym 30.000 zł na jego rzecz a 40.000 zł na wskazany cel społeczny) wraz z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu swojego roszczenia podał, że w Zakładzie Karnym w W. przebywał od stycznia 2005 r. do czerwca 2009 r. W toku sprawy (przesłuchanie powoda k. 151 odwrót akt) doprecyzował, że roszczenie związane jest z okresem od stycznia 2006 r. do czerwca 2009 r. Na poparcie swojego żądania wyjaśnił, że w Zakładzie Karnym w celi mieszkalnej przeznaczonej dla 5 osób mieszkał w 7 osób. W związku z tym wywodził, że naruszono jego prawa człowieka. Dalej wskazał, że na różne schorzenia otrzymywał to same lekarstwo. Cella, w której przebywał była zarobaczona. Wskazał, że złamał palec, a stwierdzono, że był stłuczony. Przez miesiąc nie mógł chodzić. Podczas pobytu w zakładzie zachorował na łysienie plackowate i dopiero po roku dostał witaminy, natomiast lekarz dermatolog poinformował go, że nie wie jak taką chorobę leczyć (k. 2-6).

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Legnicy Wydział VII Cywilny zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości (k. 14).

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 kwietnia 2013r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o obciążenie powoda kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł całkowitą bezzasadność roszczenia powoda oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Zakwestionował roszczenie co do zasady i wysokości. Zaprzeczył, aby wyrządził powodowi szkodę lub krzywdę i aby powód był traktowany gorzej od innych osadzonych. Podał, że w poprzednim skazaniu od roku 2005 r. powód odbywał kilka kar pozbawienia wolności z kilku wyroków i w 2009 r. przebywał w Zakładzie Karnym w W.. Został zwolniony z Zakładu Karnego nr 1 we W. dnia 16 lutego 2011r. Od 21 marca 2012 r. powód kolejny raz przebywał w jednostkach penitencjarnych. Pozwany dalej wyjaśnił, że cele w Zakładzie Karnym w W. odpowiadały obowiązującym standardom. Są one systematycznie odnawiane, zaś porządek mają obowiązek utrzymywać osadzeni. Skazani mogą brać udział w zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych. Zakład Karny w W. posiada studio telewizyjne, z którego są emitowane przygotowane przez skazanych i wychowawców lokalne programy TV, można odbierać program publicznej TV. W zakładzie znajduje się sala gimnastyczna z siłownią, skazani mogą uczestniczyć w zespołowych grach sportowych. Biblioteka zakładu wyposażona jest w liczny księgozbiór. Skazani mają nieskrępowany dostęp do wychowawców, mogą uczestniczyć w widzeniach i mogą swobodnie prowadzić korespondencję z członkami rodziny. Mają także możliwość uczestniczenia w życiu religijnym, nabożeństwach, zakład zatrudnia księży kilku wyznań. Organizuje się od kilku lat szeroki program szkolenia skazanych na licznych kursach zawodowych, połączonych z praktyczną nauką kilkudziesięciu zawodów. Stosowany jest szeroki system oddziaływania resocjalizacyjnego, poradnictwa, pomocy penitencjarnej i prawnej w zakresie dotyczącym możliwości funkcjonowania skazanych na wolności, podejmowania zatrudnienia, a także prowadzenia działalności gospodarczej. W Zakładzie Karnym w W. przeprowadza się sukcesywnie modernizację i remonty wszystkich pomieszczeń, ostatnio wybudowano nową kuchnię i magazyny żywnościowe. W Zakładzie działa także szkoła o wszystkich profilach kształcenia, aż do matury. Bardzo duża grupa skazanych jest zatrudniona na terenie zakładu lub przez zewnętrzne przedsiębiorstwa. W celach skazani mają zapewnione należyte warunki bytowe i sanitarne, a w przypadku sanitariatów są one faktycznie odrębnymi pomieszczeniami zamykanymi na drzwi. Pozwany podniósł, że nie jest prawdą, aby powód nie miał zapewnionej właściwej opieki medycznej. Zakład Karny w W. zatrudnia wielu lekarzy o różnych specjalnościach, a dostęp do lekarza jest o wiele szybszy niż w warunkach wolnościowych (k. 22-23).

W piśmie przygotowawczym z dnia 28 kwietnia 2014 r. (k. 73-75 akt) pełnomocnik powoda szeroko uargumentował roszczenie powoda poprzez przytoczenie przepisów prawa, które miał naruszyć pozwany (110§1 kkw, 248 kkw, 4§1 kkw, art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali roku ogólną pojemność tych zakładów, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, art. 10 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, art. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności). W piśmie przygotowawczym z dnia 15 lipca 2014 r. pełnomocnik powoda wskazał, że zgodnie z art. 248 §1 k.k.w. umieszczenie powoda w celi o powierzchni mniejszej niż 3 m² na osobę było możliwe jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, na ściśle określony czas, taka sytuacja nie miała miejsca względem powoda, czym naruszono jego dobra osobiste. Ustosunkowując się do zarzutu przedawnienia pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 13 stycznia 2015 r. (k. 120-121 akt) wskazał, że powód nie jest prawnikiem i nie był zorientowany, kto jest odpowiedzialny za szkodę i kogo pozwać, a o fakcie, kogo pozwać dowiedział się miesiąc przed złożeniem pozwu.

W pismach przygotowawczych z dnia 30 kwietnia 2014 r. i 1 września 2014 r. pozwany wskazał, że nie ma podstaw do przypisania mu bezprawności działania, gdyż do dnia 6 września 2009 r. obowiązywały przepisy k.k.w. pozwalające na osadzanie skazanych w celach, w których na jedną osobę przypadowało mniej niż 3 m².

Na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. pełnomocnik powoda wniósł o przyznanie kosztów zastępstwa adwokackiego za nieopłaconą pomoc prawną w wysokości o 1/2 wyższą niż stawka minimalna (k. 154).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. P. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w W. w okresie od dnia 26 stycznia 2006 r. do dnia 15 lipca 2009 r. (z przerwą od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 18 lutego 2009 r.), w celach o powierzchni 15 m² o nr 189, 196, 188. W celach tych przebywało jednorazowo do siedmiu osadzonych. Dyrektor Zakładu Karnego w W. systematycznie informował Sędziego Penitencjarnego o przeludnieniu podległej jednostki i osadzeniu w warunkach przeludnienia. Sąd penitencjarny w wyniku przeprowadzonych wizytacji nie zgłaszał zastrzeżeń co do warunków bytowych osadzonych.

dowód:

- akta powoda część A,

- przesłuchanie pozwanego K. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:52:27-00:56:00, 1:02:29-1:05:42, 1:10:18-1:14:08.

Powód przebywał w Zakładzie Karnym w W. na oddziale szkolnym i uczęszczał do technikum uzupełniającego dla dorosłych. Zdobył zawód technika mechanika maszyn eksploatacyjnych, ma wykształcenie średnie zawodowe. W związku z nauką pięć razy w tygodniu od godziny 15:00 do około godziny 19:30 przebywał na zajęciach lekcyjnych. Nadto odbywał zajęcia praktyczne. Powód w związku z zajęciami szkolnymi przez pięć dni w tygodniu przebywał poza celą do 10 godzin dziennie. Poza tym godzinę dziennie poświęcał na spacer oraz dwa razy w tygodniu ćwiczył dwie godziny na hali sportowej. Uczestniczył w turniejach piłki nożnej.

dowód:

- okoliczność bezsporna,

- przesłuchanie powoda S. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:4:39-00:22:27, 00:31:33-00:35:59, 00:40:34-00:42:27;

- przesłuchanie pozwanego K. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:56:00-00:58:15.

Cele w których przebywał powód były kompletnie i prawidłowo wyposażone w sprzęt kwaterunkowy, posiadały wydzielony, murowany kącik sanitarny. Każdy osadzony miał do dyspozycji osobne łóżko do spania. W zakładzie za czystość w celi odpowiadali jej mieszkańcy. Cella była wyposażona w wiadro, zlew, dwa stoliki, czajnik, dwie miski. W sytuacji awarii wodociągowej dostarczano osadzonym wodę, dostępna była pomoc hydrauliczna. Osadzeni otrzymywali miesięczne przydziały środków czyszczących i higienicznych. W związku z plagą insektów, spowodowaną między innymi gromadzeniem w celach jedzenia, osadzeni otrzymywali preparaty do dezynfekcji. Ponadto przeprowadzano dezynfekcję i dezynsekcję przez podmioty wykwalifikowane. Powód raz w tygodniu zażywał kąpieli w łaźni.

dowód:

- przesłuchanie powoda S. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:22:27-00:30:08, 00:35:59-00:39:04;

- przesłuchanie pozwanego K. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:58:15-1:02:29, 1:10:18-1:11:00.

W czasie pobytu w Zakładzie Karnym w W. S. P. miał zapewniony dostateczny dostęp do opieki medycznej. Zakład Karny w W. posiadał zadudnionych na stałe lekarzy, w tym lekarzy specjalistów. W sytuacji wymagającej pomocy lekarza niedostępnego w Zakładzie, osadzeni byli kierowani do placówki wolnościowej. W Zakładzie ponadto funkcjonowało ambulatorium z celami dla chorych. W czasie osadzenia powód korzystał z opieki medycznej w tym dermatologa, psychologa, laryngologa, lekarza medycyny pracy (został dopuszczony do pracy). Był leczony i wielokrotnie konsultowany z powodu łysienia plackowatego. Odbił wizytę u dentysty. W związku z doznany podczas gry w koszykówkę stłuczeniem i krwiakiem nogi, w listopadzie 2008r. powód otrzymał odpowiednią pomoc medyczną.

Prześwietlenie RTG nie potwierdziło zmian urazowych, powód stosował okłady z heparyną. Zdarzało się, że mimo umówionych wizyt powód odmawiał konsultacji lekarskich oraz stawienia się na badanie.

dowód:

- dokumentacja medyczna powoda (książeczki zdrowia dołączone do akt osobowych, dokument jak na k. 148 akt);
- przesłuchanie powoda S. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 4:39-14:16, 30:08-31:33, 39:44-40:34; 42:27-51:58;
- przesłuchanie pozwanego K. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 1:05:42-1:10:18;
- zeznanie świadka N. S. na rozprawie w dniu 29 stycznia 2015 r. godz. 3:38-21:06 oraz na rozprawie w dniu 19 marca 2015 r. godz. 7:46-21:51.

Powód podczas osadzenia nie zgłosił żadnej skargi przeciwko Zakładowi Karnemu w W.. S. P. miał dostęp do aktów prawnych znajdujących się w bibliotece ZK, informacje o dostępie do organów zajmujących się przestrzeganiem praw osób pozbawionych wolności były wywieszone w gablotach, znajdujących się na każdym z oddziałów. Powód samodzielnie sporządził pozew w niniejszej sprawie. Po opuszczeniu ZK w W. rok przebywał na wolności, wiedział kto jest odpowiedzialny za warunki w ZK, nie miał czasu na wcześniejsze sporządzenie pozwu i wniesienie powództwa, zrobił to dopiero po ponownym osadzeniu w Areszcie Śledczym, gdy miał na to czas.

dowód:

- przesłuchanie powoda S. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 00:16:38-00:22:27, 47:24-51:58;
- przesłuchanie pozwanego K. P. na rozprawie w dniu 5 maja 2015 r. godz. 1:14:08-1:18:21.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd uznał za zasadny podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem w niniejszej sprawie, tj. żądaniem zadośćuczynienia w związku z pobytem powoda w ZK w W. od stycznia 2006 r. do czerwca 2009 r. Jak wynika z uzasadnienia pozwu złożonego w dniu 26 października 2012 r. S. P. dochodzi zadośćuczynienia w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych tj. godności i zdrowia, w związku z pobytem w Zakładzie Karnym w W. w w/w czasie. Zgodnie z utrwalonymi poglądami judykatury i doktryny naruszenie dobra osobistego zawinionym działaniem lub zaniechaniem klasyfikowane jest jako czyn niedozwolony.

Przedawnienie roszczeń z art. 448 k.c. reguluje art. 442¹ §1 k.c. Przepis ten wszedł w życie w dniu 10 listopada 2007r. na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. nr 80, poz. 538). Zgodnie z art. 2 tej ustawy do roszczeń o których mowa w art. 1 tej ustawy, powstałych przed dniem jej wejścia w życie, a według przepisów dotychczasowych jeszcze nie przedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ § k.c. Zgodnie z art. 442¹ § k.c., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powyższy termin jest tożsamy z datą zaistnienia zdarzenia wyrządzającego krzywdę powodowi. Charakter naruszenia dóbr osobistych w postaci godności prowadzi bowiem do wniosku, że już z chwilą naruszenia tych dóbr osoba poszkodowana ma świadomość doznanej krzywdy. Przez dowiedzenie się o szkodzie rozumie się nie świadomość rozmiarów szkody (krzywdy), jej konsekwencji, czy pewność co do związku przyczynowego pomiędzy działaniem obowiązanego a szkodą (krzywdą), ale sam fakt zdawania sobie sprawy przez poszkodowanego z ujemnych następstw zdarzenia wskazujących na fakt powstania szkody (krzywdy) i świadomość doznanej krzywdy. Mając na uwadze treść przesłuchania powoda jest oczywiste, że miał on także od razu wiedzę, że za ewentualne naruszenia odpowiada Skarb Państwa, był świadomy, jaki podmiot organizuje wykonanie kary pozbawienia wolności. Powód ma wykształcenie

średnie, sam prawidłowo sporządził pozew i określił pozwanego, w toku przesłuchania stwierdził, że pozew złożył dopiero w 2012 r., bo w czasie osadzenia w ZK w W. „nie chciał się sprzeciwić Zakładowi Karnemu”, po opuszczeniu ZK w W. gdy przebywał rok na wolności „nie miał czasu” i dopiero w 2012 r. po ponownym osadzeniu sformułował pozew, bo „dopiero miał czas”. Skoro powód opuścił Zakład Karny w W. w dniu 6 stycznia 2009 r., to jego roszczenie uległo przedawnieniu w całości z upływem dnia 6 stycznia 2012 r. Nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja pełnomocnika powoda zgodnie z którą powód, z uwagi na to, że nie jest prawnikiem, o osobie odpowiedzialnej za szkodę dowiedział się dopiero na miesiąc przed złożeniem pozwu, wyklucza ją treść przesłuchania powoda, a to on jest podmiotem posiadającym wiedzę w tym zakresie. Zatem nie ulega wątpliwości, iż powód podczas okresu odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w W. wiedział o krzywdzie i podmiocie zobowiązanym do zadośćuczynienia. Powód, jak wskazał w treści swojego przesłuchania, miał świadomość negatywnych odczuć związanych z warunkami bytowymi w Zakładzie Karnym w W. w chwili, gdy ich doznawał. Wiedział też, kogo obciąża odpowiedzialnością za negatywne odczucia. Jak wyjaśnił „nie złożyłem skargi, bo pierwszy raz siedziałem, chodziłem do szkoły, zależało mi na szybkim wyjściu”, „powiedział mi ktoś ze skazanych, że to jest sprzeciwianie się Zakładowi Karnemu”. S. P. złożył pozew dopiero w dniu 26 października 2012 r., wskazał, że „pozew złożyłem dopiero w 2012 r., bo wyszedłem w 2011 r. w styczniu, albo marcu – byłem (już) rok na wolności – chciałem ułożyć sobie życie”. „Będąc w areszcie, po roku dopiero miałem czas i napisałem ten pozew samodzielnie”. Zatem niewątpliwie powód miał świadomość upływu czasu od chwili powstania krzywdy. W tym okresie wobec powyższego roszczenie powoda o zadośćuczynienie uległo już przedawnieniu.

S. P. w trakcie osadzenia miał świadomość, że okoliczności związane z odbywaniem kary mogą stanowić naruszenie dóbr osobistych. Powód mógł bez zbędnej zwłoki dochodzić swych roszczeń w odpowiednim czasie. Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 5 k.c. i przyjęcia, iż zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa przez pozwanego. S. P. nie wykazał przyczyn opóźnienia w dochodzeniu roszczenia wskazując jedynie, co powyższej zacytowano. W ocenie Sądu powód zarzut przedawnienia zasługiwał na uwzględnienie, a w konsekwencji oddalono powództwo, o czym orzeczono jak w pkt I. sentencji wyroku.

Wobec powyższego nie było potrzeby ustalania, czy zachodzą przesłanki materialno-prawne uzasadniające roszczenie poprzez przeprowadzanie dalszych dowodów na okoliczności związane z warunkami pobytu i leczeniem powoda w Zakładzie Karnym w W..

Wobec podniesionego skutecznie zarzutu przedawnienia Sąd oddalił zgłoszone przez pełnomocnika powoda liczne wnioski o dopuszczenie dowodów m.in. z zeznań świadków współosadzonych z powodem w okresie objętym pozvem, biegłego na okoliczność warunków osadzenia i leczenia S. P. w ZK w W..

Niemniej jednak już na marginesie zauważyć należy, że już ze zgromadzonego materiału dowodowego ewidentnie wynika, że cele, w których powód przebywał były kompletnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami wyposażone w sprzęt kwaterekowy, a każdy z osadzonych miał zagwarantowane miejsce do spania. Nadto powód znaczną część dnia – bo nawet do 10 godzin – przebywał poza celą. Dalej zauważyć należy, że to obowiązkiem osadzonych było dbanie o czystość w celach przy pomocy zapewnionych przez pozwanego środków czystości. Pozwany zapewniał dezynfekcję cel. Powód miał nadto zapewnioną stałą opiekę medyczną. Co więcej miał do niej łatwiejszy dostęp niż w warunkach wolnościowych. Nadto zaznaczyć należy, że powód nie zgłaszał skarg na dyskomfort związany z przebywaniem w przeludnionej celi, warunki panujące w celach, czy też skarg na świadczenia medyczne.

Bezsporna okoliczność osadzenia powoda w przeludnionych celach, została uzasadniona przez pozwanego tym, że stan ten był zgodny z ówczesnym stanem prawnym. Wykazanie zaś przez pozwanego, że ograniczenie powierzchni celi mieszkalnej nastąpiło w oparciu o obowiązujące przepisy, przy spełnieniu wymogów z nich wynikających, o charakterze nadzwyczajnym i na krótki czas, uzasadniałoby uwzględnienie zarzutu wyłączenia bezprawności naruszenia. W trakcie pobytu powoda w Zakładzie, obowiązującym przepisem był art. 248 § 1 k.k.w., który pozwalał w szczególnie uzasadnionych wypadkach Dyrektorowi Zakładu Karnego lub Aresztu Śledczego umieścić osadzonych na czas określony w celi, której powierzchnia nie spełniała wymogów powierzchniowych. O każdym takim przypadku w myśl powyższego przepisu dyrektor jednostki niezwłocznie zawiadamiał Sędziego penitencjarnego. Działanie,

pozwanego, które spełniało wymogi art. 248 k.k.w. nie było działaniem bezprawnym. Takie stanowisko znalazło wyraz w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego, wedle którego zapewnienie przez Państwo godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności jest jednym z podstawowych wymagań demokratycznego państwa prawnego, jednakże osadzenie skazanego w celi w warunkach, w których powierzchnia na jedną osobę wynosiła mniej niż 3 m², przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 248 § 1 k.k.w., jest zgodne z prawem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 października 2007 r., sygn. akt II CSK 269/07, OSNC -ZD 2008/3/75). Oceny nie zmienia fakt uchylecia przepisu art. 248 k.k.w. przez ustawę z dnia 09 października 2009 r. (Dz. U. z 2009 r., nr 190, poz. 1475).

Orzekając o kosztach postępowania, Sąd oparł się na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażonej w art. 98 k.p.c., w zw. z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014, poz. 1025 ze zm.), zgodnie z którą, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Uzyskane przez stronę zwolnienie od kosztów sądowych, nie zwalnia jej od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi procesu. Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustaloną zgodnie § 10 pkt 25 w zw. z § 2 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. Nr 490), o czym orzeczono jak w punkcie II. sentencji orzeczenia.

W pkt III. sentencji wyroku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, albowiem wniosek pełnomocnika nie zawierał oświadczenia, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części, o którym mowa w § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r. Nr 461). Oświadczenie takie jest obligatoryjnym elementem wniosku, a jego pominięcie stanowi brak, który nie podlega usunięciu. Samo zaś określenie żądania zawierającego ustawowe sformułowanie: „nieopłaconej pomocy prawnej” nie może być utożsamiane ze złożeniem wymaganego prawem oświadczenia (vide postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 17 października 2012 r., I CZ 122/12).

Na zasadzie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014, poz. 1025 ze zm.) Sąd, biorąc pod uwagę trudną sytuację majątkową powoda, w pkt IV sentencji wyroku obciążył Skarb Państwa opłatą od pozwu, od obowiązku której powód został zwolniony na mocy postanowienia z dnia 10 kwietnia 2013 r. (k. 14).